

บทที่ 3

การขยายตัวและการให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์ ในประเทศไทย

การขยายบทบาทของธนาคารพาณิชย์นั้น นอกจากจะพิจารณาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนเงินฝาก, เงินให้กู้ยืม(สินเชื่อ) และทรัพย์สินของธนาคารแล้ว ก็อาจจะพิจารณาได้จากจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้น เพื่อที่จะดูว่าบริการของธนาคารได้ขยายตัวและเข้าไปมีบทบาทในการซื้อขายแลกเปลี่ยนในระบบเศรษฐกิจอย่างไร ¹ สำหรับการขยายตัวของสาขาธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาดังนี้

1. ระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเป็นระบบสาขาธนาคารพาณิชย์แบบประเทศอังกฤษ กล่าวคือสาขาของธนาคารพาณิชย์และสำนักงานใหญ่อยู่ภายใต้องค์การบริหารงาน อันเดียวกันหรือของเจ้าของเดียวกัน ดังนั้นการขยายตัวของจำนวนสาขา ก็คือการขยายกิจการของธนาคารพาณิชย์นั่นเอง โดยทั่วไปแล้วจำนวนสาขาของแต่ละธนาคาร มักจะแสดงถึงปริมาณบริการและบทบาทของแต่ละธนาคาร ซึ่งเป็นเครื่องวัดอย่างหนึ่งที่วัดถึงบทบาท และอิทธิพลของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่ง

2. ธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังได้ควบคุม และจำกัดการเปิดธนาคารพาณิชย์แห่งใหม่อย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินของประเทศ การขยายตัวของธนาคารพาณิชย์ในระบบเศรษฐกิจ จะทำในรูปของการอนุญาตให้เปิดสาขาของธนาคารที่มีอยู่เดิมเพิ่มขึ้น ดังนั้น การขยายจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์จึงเท่ากับเป็นการขยายอำนาจการผูกขาดในธุรกิจ การเงินของธนาคารพาณิชย์ที่มีอยู่เดิม เนื่องจากธนาคารใหม่ไม่สามารถทำการแข่งขันได้

¹ เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม, วิจารณ์การของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย (กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ธรรมศาสตร์, 2536).

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยได้มีนโยบายส่งเสริมธนาคารพาณิชย์และควบคุมธนาคารพาณิชย์ของต่างประเทศอย่างรัดกุม กล่าวคืออนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ของไทยขยายสาขาได้ ส่วนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศนั้นจะไม่ยอมให้เปิดสาขาเพิ่มขึ้นและให้มีสำนักงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถขยายบทบาทในทางเศรษฐกิจและสามารถครองตลาดหรือผูกขาดในการทำธุรกิจได้มากขึ้น

3. เมื่อพิจารณาถึงการขยายสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจะพบว่าในช่วงแรกการขยายตัวของธนาคารพาณิชย์อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือได้แก่เขตพระนครและธนบุรี อย่างไรก็ตาม เมื่อเศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตขึ้นธนาคารพาณิชย์ก็ขยายตัวไปยังส่วนภูมิภาคมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ

ตั้งแต่ปี 2488-2509 ธนาคารพาณิชย์ได้พยายามขยายสาขานานาชาติพาณิชย์ให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกจังหวัดในประเทศ จนในที่สุดในปี 2510 ความพยายามของธนาคารพาณิชย์ก็ประสบความสำเร็จโดยที่ธนาคารพาณิชย์สามารถขยายสาขาครอบคลุมจังหวัดทุกจังหวัดของประเทศได้ (ในปี 2510 จังหวัดในประเทศไทยมีจำนวน 71 จังหวัด) และหลังจากนั้นธนาคารพาณิชย์ก็ได้หยุดยั้งการขยายสาขาไปยังต่างจังหวัดซึ่งทางธนาคารพาณิชย์ให้ความสนใจ โดยในปี 2510 ประเทศไทยมีสาขานานาชาติพาณิชย์ทั้งสิ้น 535 สาขา กระจายอยู่ทุกจังหวัดในประเทศ โดยมี 182 สาขาอยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งคิดเป็น 34% จาก สัดส่วนทั้งหมด ส่วนอีก 353 สาขากระจายอยู่ในจังหวัดอื่นๆหรือคิดเป็น 66% จนใน ปี 2537 สาขานานาชาติพาณิชย์ทั่วประเทศมีจำนวน 3,209 สาขา เป็นสาขาที่อยู่ในกรุงเทพฯ จำนวน 965 สาขาหรือคิดเป็น 30% จากจำนวนสาขาทั้งหมด ส่วนอีก 2,244 สาขาหรือคิดเป็น 70% จากจำนวนสาขาทั้งหมดได้กระจายไปอยู่ในจังหวัดอื่นๆ ดังนั้นจะสังเกตพบได้ว่าตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ได้พยายามขยายสาขาไปยังต่างจังหวัดมากขึ้น ซึ่งต่างจากยุคแรกที่ได้เริ่มมีการจัดตั้งสาขานานาชาติพาณิชย์

โดยในยุคนั้นสาขานาคารพาณิชย์จะกระจุกอยู่ในกรุงเทพฯมากกว่าต่างจังหวัดอย่างเห็นได้ชัดเจน ดังตัวอย่าง ในปี 2488 สาขานาคารพาณิชย์ทั่วประเทศมีจำนวน 24 สาขา จำนวนสาขาที่อยู่ในกรุงเทพฯมีจำนวน 16 สาขาหรือคิดเป็น 66.67% ส่วนอีก 8 สาขาหรือคิดเป็น 33.33% กระจายอยู่ใน 9 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งสามารถพิจารณารายละเอียดได้จากตารางหน้า ถัดไปนี้

ตาราง 3.1 : จำนวนธนาคารและสาขาของธนาคารพาณิชย์
ของประเทศไทย ปี 2488-2537

ปี	กทม.	ส่วนภูมิภาค	รวม	จังหวัดที่มีธนาคาร
2488	16	8	24	10
2491	23	24	47	14
2492	28	23	51	12
2493	30	32	62	17
2495	31	55	86	24
2496	32	59	91	26
2497	35	64	99	27
2498	42	73	115	29
2499	53	93	146	36
2500	64	122	186	47
2501	87	187	274	58
2502	102	206	308	59
2503	113	239	352	62
2504	124	275	399	66
2505	134	291	425	66
2506	145	302	447	69
2507	153	305	458	69
2508	161	313	474	70
2509	169	325	494	70
2510	182	353	535	71
2511	197	371	568	ทุกจังหวัด
2517	645	1,641	2,286	ทุกจังหวัด
2537	965	2,244	3,209	ทุกจังหวัด

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

และจากการที่ธนาคารพาณิชย์พยายามขยายสาขาออกไปยังภูมิภาคอื่นหรือภาคอื่น ๆ ที่มีใช้กรุงเทพนั้นทางธนาคารต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆที่สำคัญเพื่อช่วยในการตัดสินใจไปเปิดสาขาในภาคนั้นๆ ซึ่งจะทำให้ธนาคารพาณิชย์ไม่ขาดทุนในการประกอบธุรกิจ โดยปัจจัยต่างๆที่ทางธนาคารจะนำมาใช้ในการพิจารณาประกอบไปด้วยรายได้เฉลี่ยต่อประชากร, จำนวนยอดเงินฝากของประชากร และเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ ในเขตเทศบาล เป็นต้น โดยมีรายละเอียดดังหน้าถัดไปนี้

ตาราง 3.2 :- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของรายได้เฉลี่ยต่อประชากรของกรุงเทพฯและภาคต่างๆในปี 2527 ปี 2532 และปี 2537

ปี

กรุงเทพฯและภาคต่างๆ	2527				2532				2537			
	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	65874	65874	65874	65874	115906	115906	115906	115906	203650	203650	203650	203650
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)	24125.29	70786.00	11265.0	17381.00	43204.38	134896	17772	28712	81004	248216	23359	51944
ภาคเหนือ	11985.94	16514	8503	11810	17880.76	25644	12969	17447	30305.76	60988	21985	28948
ภาคอีสาน	7589.77	10566	6143	7084	11930.18	15808	9828	11332	19805.21	29989	14960	18876
ภาคใต้	17787.93	34197	9681	14847.5	27465.71	74357	14713	21632.5	47202	108652	23528	41065

ที่มา :- สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตาราง 3.2 นี้จะพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อประชากรของกรุงเทพฯ และภาคต่างๆ จะมีปริมาณที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งในปี 2532 และปี 2537 และสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อประชากรในช่วงปี 2532-2537 จะมีสัดส่วนสูงกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อประชากรในช่วงปี 2527-2532 โดยในช่วงปี 2532-2537 กรุงเทพฯ มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 87,744 บาท/ประชากร/ปี, ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 37,799.62 บาท/ประชากร/ปี, ภาคเหนือ มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 12,425 บาท/ประชากร/ปี, ภาคอีสาน มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 7,875.03 บาท/ประชากร/ปี และภาคใต้ มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 19,736.29 บาท/ประชากร/ปี และในช่วงปี 2527-2532 กรุงเทพฯ มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 50,032 บาท/ประชากร/ปี, ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 19,079.09 บาท/ประชากร/ปี, ภาคเหนือ มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 5,894.82 บาท/ประชากร/ปี, ภาคอีสาน มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 4,340.42 บาท/ประชากร/ปี และภาคใต้ มีปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มสูงขึ้น 9,677.78 บาท/ประชากร/ปี ซึ่งจะพบว่าในช่วงปี 2532-2537 กรุงเทพฯ, ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ), ภาคเหนือ, ภาคอีสาน และภาคใต้ มีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของปริมาณรายได้เฉลี่ยต่อประชากรมากกว่าในช่วงปี 2527-2532 อยู่ 0.75 เท่า, 0.98 เท่า, 1.11 เท่า, 0.81 เท่า และ 1.04 เท่า ตามลำดับ

ดังนั้นจากการที่รายได้เฉลี่ยต่อประชากรของกรุงเทพฯ และภาคต่างๆ ในช่วงปี 2532-2537 มีสัดส่วนการเพิ่มมากกว่าในช่วงปี 2527-2532 จึงทำให้การกระจายสาขาธนาคารพาณิชย์ในช่วงปี 2532-2537 มีปริมาณมากกว่าในช่วงปี 2527-2532

ตาราง 3.3 :- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนยอดเงินฝากของประชากรของกรุงเทพฯและภาคต่างๆในปี 2527 ปี 2532 และปี 2537

ปี

กรุงเทพฯและภาคต่างๆ	2527				2532				2537			
	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	2.99E+08	2.99E+08	2.99E+08	2.99E+08	6.8E+08	6.8E+08	6.8E+08	6.8E+08	1.4E+09	1.4E+09	1.4E+09	1.4E+09
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)	3583758	10485768	823046	3194830	923641	31149405	1920601	7503690	22291736	82650147	3479484	16290233
ภาคเหนือ	2536321	9099197	710226	1896866	5101301	22485379	1184322	2399314	10526215	51337524	1218995	5604923
ภาคอีสาน	211920	7010005	694210	1319058	3790468	14140517	970376	2378666	8195679	33349327	1300358	5789507
ภาคใต้	2238796	5463064	704580	1896005	5187296	16832706	1648379	3509047	11062610	37846143	2099134	6658110

ที่มา :- ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตาราง 3.3 นี้จะพบว่า จำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยในกรุงเทพฯ และภาคต่างๆ จะมีปริมาณที่สูงขึ้นทั้งในปี 2532 และปี 2537 โดยมีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2532-2537 มากกว่าในช่วงปี 2527-2532 ซึ่งในช่วงปี 2532-2537 กรุงเทพฯ มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 712,000,000 บาท, ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 13,055,395 บาท, ภาคเหนือ มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5,424,914 บาท, ภาคอีสาน มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4,405,211 บาท และภาคใต้ มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5,875,314 บาท และในช่วงปี 2527-2532 กรุงเทพฯ มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 389,000,000 บาท, ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5,652,583 บาท, ภาคเหนือ มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2,564,980 บาท, ภาคอีสาน มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3,578,548 บาท และภาคใต้ มีปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2,948,500 บาท ซึ่งจะพบว่าในช่วงปี 2532-2537 กรุงเทพฯ ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ), ภาคเหนือ, ภาคอีสาน และภาคใต้ มีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของปริมาณจำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยมากกว่าในช่วงปี 2527-2532 อยู่ 0.83 เท่า, 1.31 เท่า, 1.11 เท่า, 0.23 เท่า และ 0.99 เท่า ตามลำดับ

ดังนั้นจากการที่จำนวนยอดเงินฝากของประชากรโดยเฉลี่ยของกรุงเทพฯ และภาคต่างๆ ในช่วงปี 2532-2537 มีสัดส่วนการเพิ่มมากกว่าในช่วงปี 2527-2532 จึงทำให้การกระจายสาขานาครพาณิชย์ในช่วงปี 2532-2537 มีปริมาณมากกว่าในช่วงปี 2527-2532

ตาราง 3.4 :- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลของกรุงเทพฯและภาคต่างๆในปี 2527 ปี 2532 และปี 2537

ปี

กรุงเทพฯและภาคต่างๆ	2527				2532				2537			
	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)	10.35451	20.67814	3.6056	9.698058	11.92759	37.84268	3.6601	9.835235	13.80348	61.36700	3.30800	10.06100
ภาคเหนือ	7.271470	14.43527	3.57990	6.336218	7.276735	14.59868	3.5415	6.102516	6.926765	13.03600	3.096000	6.327000
ภาคอีสาน	5.067362	12.12805	1.84083	4.057137	5.130702	12.88911	2.3498	4.089677	5.619500	12.17900	2.678000	4.236000
ภาคใต้	13.43287	32.12788	5.45584	9.928373	13.24696	29.45161	4.8335	10.61913	13.35386	33.97400	5.718000	10.25200

ที่มา :- สถาบันประชากรศาสตร์

จากตาราง 3.4 นี้จะพบว่าเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยของภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) และภาคอีสานจะมีเปอร์เซ็นต์ที่สูงขึ้นทั้งในปี 2532 และปี 2537 โดยมีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2532-2537 มากกว่าในช่วงปี 2527-2532 ซึ่งในช่วงปี 2532-2537 ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) เปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น 1.88% และภาคอีสานเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น 0.49% และในช่วงปี 2527-2532 ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) เปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น 1.57% และภาคอีสาน เปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น 0.06% ซึ่งจะพบว่าในช่วงปี 2532-2537 ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ) และภาคอีสานมีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยมากกว่าในช่วงปี 2527-2532 อยู่ 0.20 เท่า และ 7.17 เท่า ตามลำดับ ส่วนกรุงเทพฯ นั้นมีเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ย 100% ทั้งในปี 2527, ปี 2532 และปี 2537 ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยจึงไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนภาคเหนือการเพิ่มเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2527-2532 จะมีสัดส่วนมากกว่าในช่วงปี 2532-2537 และภาคใต้ เปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยจะมากที่สุดในปี 2527 รองมาคือปี 2537 และปี 2532 ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามหากมองโดยรวมแล้วสัดส่วนการเพิ่มของเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาลโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2532-2537 จะมีเปอร์เซ็นต์มากกว่าในช่วงปี 2527-2532 ดังนั้นจึงทำให้การกระจายสาขารณาคารพาณิชย์มีปริมาณมากกว่าในช่วงปี 2527-2532

ซึ่งจากตาราง 3.2-3.4 ข้างต้นเป็นข้อมูลที่ทางรณาคารพาณิชย์จะนำไปใช้ประกอบในการตัดสินใจกระจายสาขารณาคารพาณิชย์ในกรุงเทพฯ และภาคต่างๆ โดยตัววัดการกระจายสาขารณาคารพาณิชย์คือการให้บริการที่เข้าถึงของรณาคารพาณิชย์ ซึ่งวัดโดยจำนวนสาขารณาคารพาณิชย์ต่อจำนวนประชากร ดังแสดงในตาราง 3.5 ในหน้าถัดไปนี้

ตาราง3.5:- ตารางแสดงการให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งวัดโดย
จำนวนสาขาต่อจำนวนประชากรของกรุงเทพฯและภาคต่างๆในปี2527
ปี2532 และปี2537

กรุงเทพฯ และ ภาคต่างๆ	2527	2532	2537
กรุงเทพฯ	0.000105707	0.000107838	0.000132808
ภาคกลาง(ไม่รวม กรุงเทพฯ)	0.001027	0.001160	0.001728
ภาคเหนือ	0.000440	0.000540	0.000655
ภาคอีสาน	0.000202	0.000252	0.000317
ภาคใต้	0.000566	0.000618	0.000841

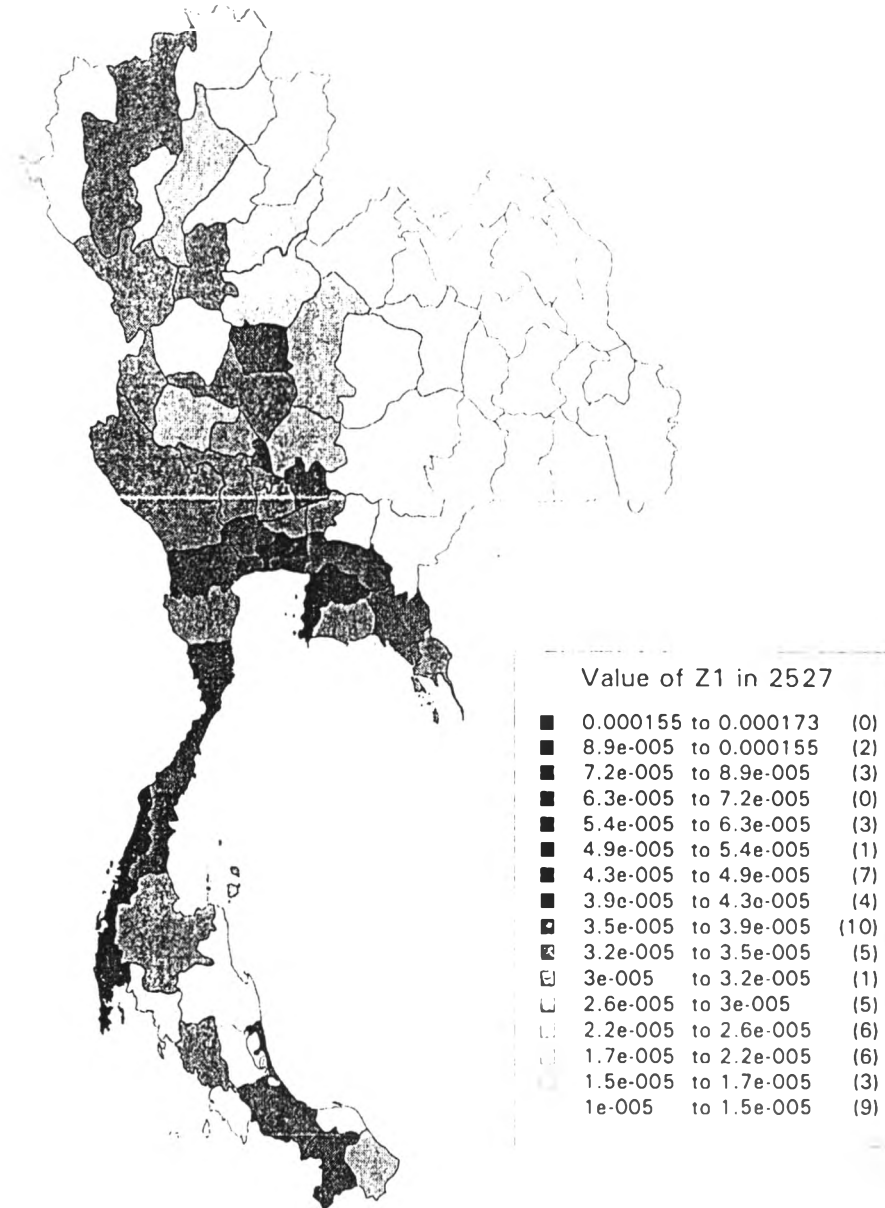
ที่มา:- ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตาราง3.2-3.4พบว่าปัจจัยรายได้เฉลี่ยต่อประชากร, จำนวนยอดเงินฝาก
ของประชากร และเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทาง
ธนาคารใช้ในการพิจารณาในการเปิดสาขาเพื่อกระจายการให้บริการไปสู่ประชากร
มีสัดส่วนการเพิ่มปริมาณในช่วงปี2532-2537มากกว่าในช่วงปี2527-2532 ดังนั้นจึงผลทำ
ให้ในช่วง ปี2532-2537การให้บริการของธนาคารพาณิชย์เข้าถึงประชากรได้มากกว่า
ในช่วง ปี2527-2532 ดังจะสังเกตได้จากตาราง3.5 ซึ่งเป็นตารางการให้บริการ
ที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์ที่วัดโดยจำนวนสาขานักพาณิชย์ต่อจำนวนประชากร
นี้ปรากฏว่าในช่วง ปี2532-2537การให้บริการของธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพฯ,
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) ภาคเหนือ,ภาคอีสาน และภาคใต้ มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น
0.000025, 0.000612, 0.000115 0.000125 และ0.000223 ตามลำดับ และในช่วง
ปี2527-2532การให้บริการของธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพฯ, ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ),
ภาคเหนือ,ภาคอีสาน และภาคใต้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น 0.00000213, 0.000133, 0.000100,
0.00005 และ0.000052 ตามลำดับ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของการให้บริการที่เข้าถึงในช่วง
ปี2532-2537จะมากกว่าในช่วงปี2527-2532 โดยกรุงเทพฯเพิ่มขึ้น 10.74 เท่า, ภาคกลาง

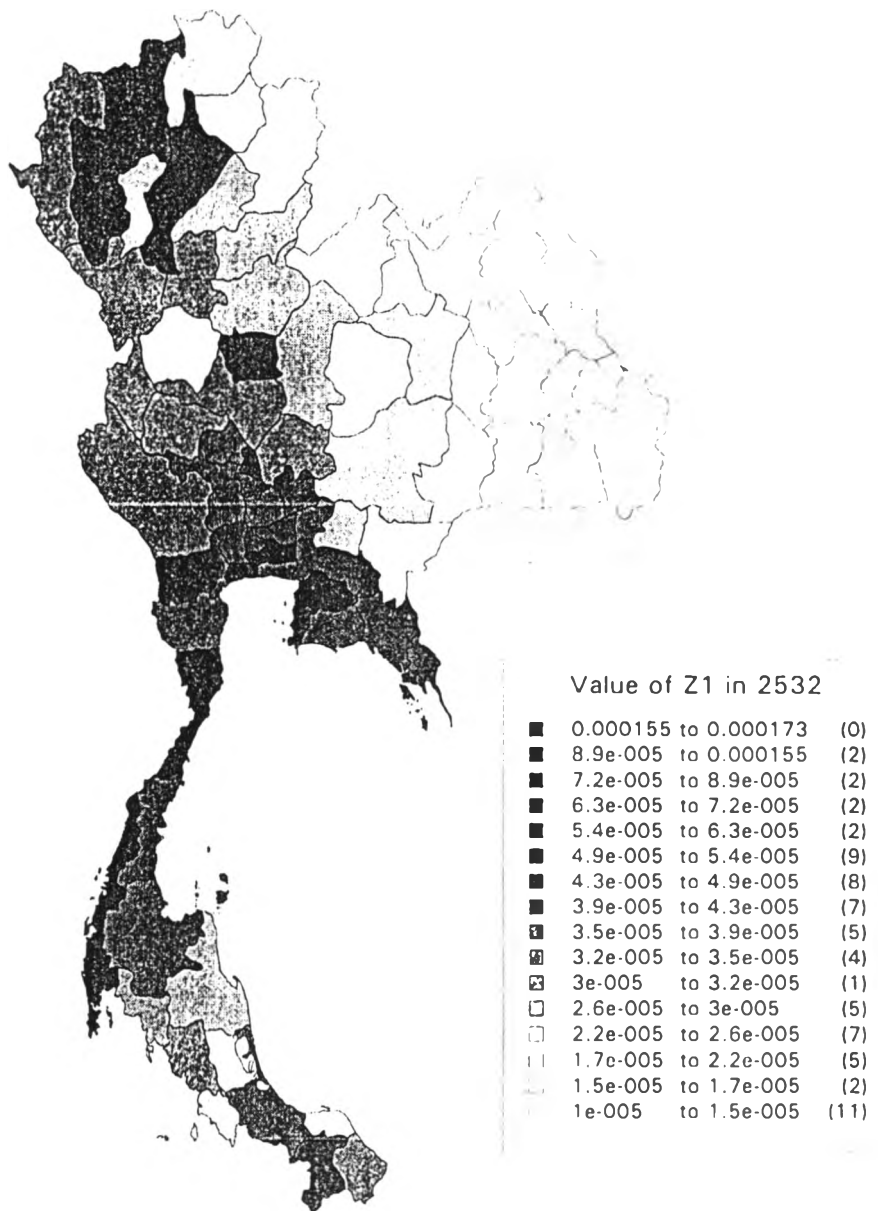
(ไม่รวมกรุงเทพฯ)เพิ่มขึ้น 3.60 เท่า, ภาคเหนือเพิ่มขึ้น 0.15 เท่า, ภาคอีสานเพิ่มขึ้น 1.50 เท่า และภาคใต้เพิ่มขึ้น 3.29 เท่า ตามลำดับ

และเมื่อนำข้อมูลการให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์ซึ่งวัดโดยจำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ต่อจำนวนประชากรมาใส่ในแผนที่ประเทศไทยจะมีลักษณะดังหน้าถัดไป

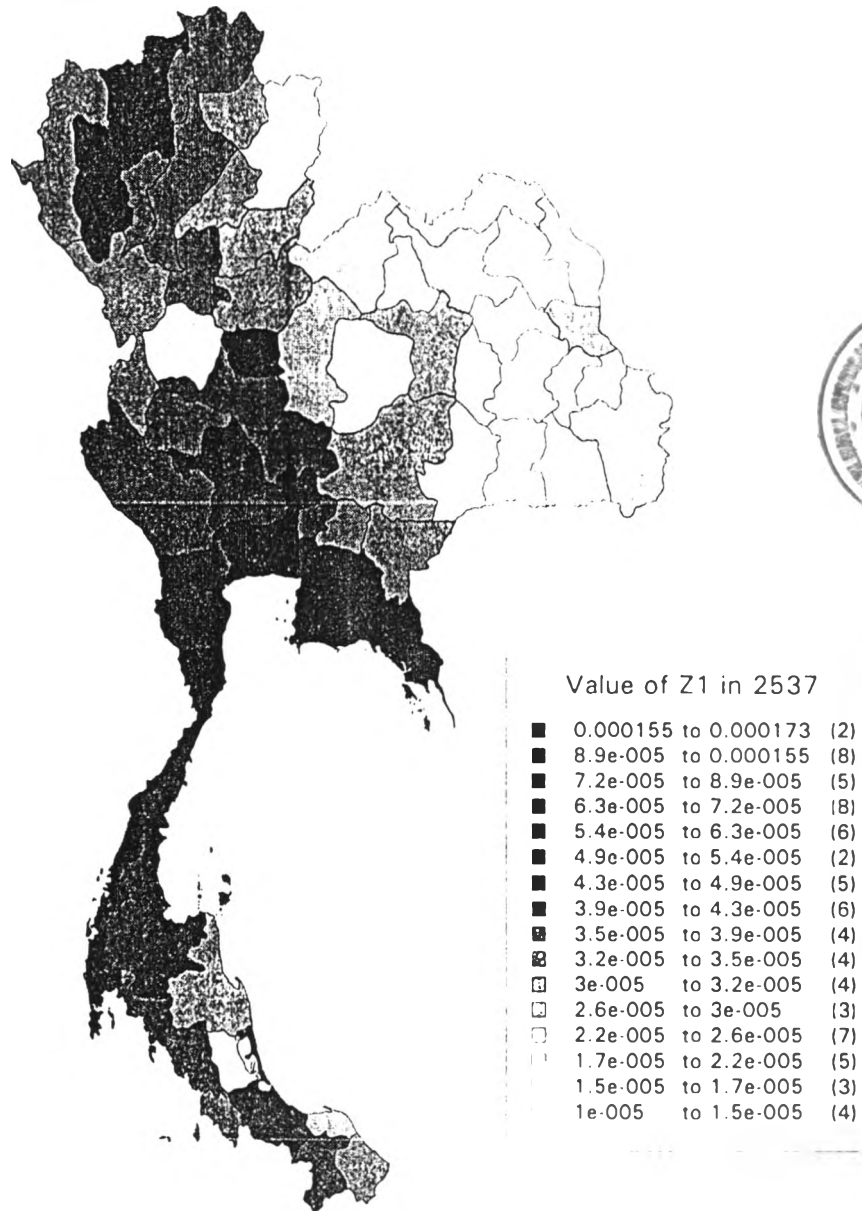
รูปกราฟ3.1:- ภาพแผนที่ประเทศไทยโดยข้อมูลการให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งวัดโดยจำนวนสาขาต่อจำนวนประชากรในปี2527

รูปกราฟ3.2:- ภาพแผนที่ประเทศไทยโดยข้อมูลการให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งวัดโดยจำนวนสาขาต่อจำนวนประชากรในปี2532

รูปกราฟ3.3:- ภาพแผนที่ประเทศไทยโดยข้อมูลการให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งวัดโดยจำนวนสาขาต่อจำนวนประชากรในปี2537

จากรูปภาพ 3.1-3.3 พบว่าการให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นทุกๆปี แต่การเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2532-2537 จะมีปริมาณที่มากกว่าการเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2527-2532 และในรูปภาพ 3.3 ซึ่งเป็นภาพแสดงการให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์ในปี 2537 นี้แสดงให้เห็นว่าการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ได้กระจายเข้าถึงทุกพื้นที่ของประเทศ โดยเฉพาะในภาคอีสานจะมีการกระจายการให้บริการของธนาคารพาณิชย์เข้าถึงทุกพื้นที่ในภาคได้มากขึ้น แต่การให้บริการที่เข้าถึงของธนาคารพาณิชย์จะมีปริมาณที่สูงในภาคกลาง และภาคใต้

ตั้งแต่อดีตการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่สาขาจะกระจุกอยู่ในกรุงเทพฯ เท่านั้น จนกระทั่งปี 2488 ที่ทางธนาคารพาณิชย์เริ่มจะกระจายสาขารณาคารไปยังต่างจังหวัด จนในที่สุดก็มาประสบผลสำเร็จในปี 2510 ซึ่งเป็นปีที่ทุกจังหวัดในประเทศไทยมีสาขารณาคารพาณิชย์ แต่ไม่ได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในอำเภอของจังหวัดโดยในปี 2537 พบว่ามีเพียง 27 จังหวัดเท่านั้นที่มีสาขารณาคารพาณิชย์ครบทุกอำเภอ ส่วนอีก 49 จังหวัดที่เหลือมีสาขารณาคารพาณิชย์ไม่ครบทุกอำเภอ การที่ธนาคารพาณิชย์กระจายสาขาไม่ทั่วถึงนี้เป็นเพราะว่าธนาคารพาณิชย์คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้ Minimum Income Tax ของอำเภอ และจำนวนยอดเงินฝากต่อประชากร (ซึ่งเป็นตัววัดรายได้ของประชากร), เปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ และเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดปี (ซึ่งเป็นตัวแทนของการวัดระดับสาธารณูปโภค ของพื้นที่) ดังแสดงรายละเอียดได้ในหน้าถัดไป

ตาราง3.6:- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของ Minimum Income Tax ของอำเภอ
ในกรุงเทพฯ และภาคต่างๆในปี2537

กรุงเทพฯและ ภาคต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	6.05E+08	6.05E+08	6.05E+08	6.05E+08
ภาคกลาง(ไม่ รวมกรุงเทพฯ)	15,994,428	2.06E+08	448,029	4,567,945
ภาคเหนือ	314.3529	838	133	266
ภาคอีสาน	551,374.6	1,163,203	235,333.9	574,163
ภาคใต้	10,781,014	1.38E+08	284,629.6	687,647.9

ที่มา:- สำนักงานสรรพากรอำเภอ

จากตาราง3.6พบว่ากรุงเทพฯมีค่าเฉลี่ยของ Minimum Income Tax ของอำเภอ
ในจังหวัดมากกว่าภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ), ภาคเหนือ, ภาคอีสาน และภาคใต้ โดย
ภาคที่มีค่าเฉลี่ยของ Minimum IncomeTax ของอำเภอในจังหวัดมารองจากกรุงเทพฯคือ
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) (15,994,428), รองลงมาคือภาคใต้ (10,781,014)
ภาคอีสาน (551,374.6) และภาคเหนือ (314.3529) ตามลำดับ

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่ากรุงเทพฯจะมีโอกาสที่ทุกอำเภอมีสาขา
ธนาคารพาณิชย์ครบมากที่สุด, รองลงมาคือ ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ), ภาคใต้, ภาค
อีสาน และภาคเหนือ ตามลำดับ

ตาราง3.7:- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของ จำนวนยอดเงินฝากต่อประชากร
ในกรุงเทพฯ และภาคต่างๆในปี2537

กรุงเทพฯและ ภาคต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	250.3873	250.3873	250.3873	250.3873
ภาคกลาง(ไม่ รวมกรุงเทพฯ)	37.40971	111.6042	6.969813	31.72606
ภาคเหนือ	12.87341	33.18339	5.703781	11.64700
ภาคอีสาน	6.659591	13.57319	2.817875	5.573598
ภาคใต้	24.73671	99.08224	7.802117	18.35129

ที่มา:- ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตาราง3.7พบว่าจำนวนยอดเงินฝากต่อประชากรโดยเฉลี่ยของกรุงเทพฯมีปริมาณที่มากกว่าภาคต่างๆอย่างเห็นได้ชัดเจน (250.3875) โดยภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)จะมีจำนวนยอดเงินฝากต่อประชากรโดยเฉลี่ยมากรองลงมา (37.40971) ตามด้วยภาคใต้ (24.73671), ภาคเหนือ (12.87341) และภาคอีสาน (6.659591) ตามลำดับ

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่ากรุงเทพฯจะมีโอกาสที่ทุกอำเภอมีสาขาธนาคารพาณิชย์ครบมากที่สุด, รองลงมาคือภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ), ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคอีสาน ตามลำดับ

ตาราง3.8:- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
ในกรุงเทพฯ และภาคต่างๆในปี2537

กรุงเทพฯและ ภาคต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	NA	NA	NA	NA
ภาคกลาง(ไม่ รวมกรุงเทพฯ)	8.450800	71.46000	0.48000	3.530000
ภาคเหนือ	13.25941	57.14000	3.43000	8.270000
ภาคอีสาน	5.690526	12.58000	1.64000	5.810000
ภาคใต้	11.27929	24.89000	1.87000	11.34500

ที่มา:- สำนักงานสถิติแห่งชาติ

² จากตาราง3.8นี้พบว่าค่าเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้โดยเฉลี่ยของภาคเหนือมีปริมาณมากที่สุด (13.25941), รองลงมาคือภาคใต้ (11.27929) ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) (8.450800) และภาคอีสาน (5.690526) ตามลำดับ

การที่ค่า เปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้โดยเฉลี่ยของภาคใดยิ่งสูงก็หมายถึงว่าภาคนั้นระบบสาธารณูปโภคไม่ดี นั้นย่อมแสดงว่าความเจริญของภาคนั้นยังมีไม่มาก ทำให้โอกาสที่จังหวัดที่อยู่ในภาคนั้นมีสาขานาการพาณิชย์ครบทุกอำเภอก็ยังมีค่าน้อย

ดังนั้นจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นโอกาสที่จังหวัดในภาคอีสานจะมีสาขานาการพาณิชย์ครบทุกอำเภอมิโอกาสสูงที่สุด, รองลงมาคือภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ), ภาคใต้ และภาคเหนือ ตามลำดับ

¹ กรุงเทพฯไม่ได้มีการสำรวจ

ตาราง3.9:- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดปีในกรุงเทพฯ และภาคต่างๆในปี2537

กรุงเทพฯและภาคต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	NA	NA	NA	NA
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)	56.16440	88.86000	25.79000	60.40000
ภาคเหนือ	57.61529	73.64000	38.51000	59.81000
ภาคอีสาน	70.92053	86.42000	49.91000	70.20000
ภาคใต้	66.24857	87.72000	32.72000	68.91500

ที่มา:- สำนักงานสถิติแห่งชาติ

²จากตาราง3.8นี้พบว่าค่าเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดปีโดยเฉลี่ยของภาคอีสานมีปริมาณมากที่สุด (70.92053), รองลงมาคือภาคใต้(66.24857) ภาคเหนือ (57.61529) และ ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) (56.16440) ตามลำดับ

การที่ค่าเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดปีโดยเฉลี่ยของภาคใดยิ่งสูงก็หมายถึงว่าภาคนั้นระบบสาธารณูปโภคไม่ดี นั้นย่อมแสดงว่าความเจริญของภาคนั้นยังมีไม่มาก ทำให้โอกาสที่จังหวัดที่อยู่ในภาคนั้นมีสาขารักษาพยาบาลครบทุกอำเภอก็ยังมีค่าน้อย

ดังนั้นจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นโอกาสที่จังหวัดในภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)จะมีสาขารักษาพยาบาลครบทุกอำเภอมีโอกาสสูงที่สุด, รองลงมาคือภาคเหนือ, ภาคใต้ และภาคอีสาน ตามลำดับ

ตาราง3.10:- ตารางแสดงจำนวนจังหวัดที่มีสาขานาคารพาณิชย์ครบทุกอำเภอ
ของกรุงเทพฯและภาคต่างๆทั่วประเทศในปี2537

กรุงเทพฯและภาค	จำนวนจังหวัด	จำนวนจังหวัดที่มี สาขานาคารพาณิชย์ ครบทุกอำเภอ	จำนวนจังหวัดที่มี สาขานาคารพาณิชย์ ไม่ครบทุกอำเภอ
กรุงเทพฯ	1	1	0
ภาคกลาง(ไม่รวม กรุงเทพฯ)	25	18	7
ภาคเหนือ	18	6	12
ภาคใต้	13	2	11
ภาคอีสาน	19	0	19
รวม	76	27	49
คิดเป็น(%)	100.00	35.53	64.47

ที่มา:- ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตาราง3.6-3.9 ซึ่งเป็นตารางของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดสาขานาคารพาณิชย์ในอำเภอของจังหวัด พบว่าภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)จะมีโอกาสที่อำเภอในจังหวัดมีสาขานาคารพาณิชย์ครบมากที่สุด, รองลงมาคือภาคเหนือ, ภาคใต้ และ ภาคอีสาน ตามลำดับ

และจากตาราง3.10พบว่าภาคอีสานเป็นภาคที่ไม่มีจังหวัดที่มีสาขานาคารพาณิชย์ครบทุกอำเภอ ส่วนกรุงเทพฯเป็นจังหวัดที่มีสาขานาคารพาณิชย์ครบทุกอำเภอ ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ)เป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดที่มีสาขานาคารพาณิชย์ครบทุกอำเภอมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่นๆ(18จังหวัด) รองลงมาคือภาคเหนือ (6จังหวัด) และภาคใต้(2จังหวัด) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวนจังหวัดที่มี

สาขาธนาคารพาณิชย์ครบทุกอำเภอมีทั้งสิ้น 27 จังหวัด หรือคิดเป็น 35.53% จากจำนวนจังหวัดทั่วประเทศ

และเมื่อนำข้อมูลในตาราง 3.10 มาใส่ในแผนที่ประเทศไทยจะมีลักษณะดังหน้าถัดจากนี้ไป

รูปภาพ3.4:- รูปภาพแสดงแผนที่จังหวัดที่มีสาขาธนาคารพาณิชย์ครบและไม่ครบทุกอำเภอทั่วประเทศไทย

แผนที่ แสดงจังหวัดที่มีสาขาธนาคารพาณิชย์ครบ/ไม่ครบทุกอำเภอ

- ไม่ครบทุกอำเภอ (49)
- ครบทุกอำเภอ (27)

จากรูปภาพ 3.4 พบว่าจังหวัดที่มีสาขารณการพาณิชย์ครบทุกอำเภอส่วนมากจะอยู่ในภาคกลาง, ภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ ส่วนอำเภอในกรุงเทพฯ มีสาขารณการพาณิชย์ครบทุกอำเภอ และภาคอีสานเป็นภาคที่ทุกจังหวัดไม่มีสาขารณการพาณิชย์ครบทุกอำเภอ

และจากการที่ธนาคารพาณิชย์พยายามขยายสาขาไปทั่วทุกอำเภอของประเทศไทยนั้นปรากฏว่ามีอำเภอที่ยังไม่มีสาขารณการพาณิชย์ทั้งสิ้น 159 อำเภอ จาก 759 อำเภอทั่วประเทศ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า 159 อำเภอนั้นมีค่าปัจจัยที่ทางธนาคารพาณิชย์ ใช้ประกอบในการพิจารณาตำแหน่งที่ตั้งยังไม่ไปเปิดสาขา โดยปัจจัยที่ว่าประกอบด้วย Income Tax ต่อประชากร (ว่าเป็นตัวแทนรายได้ของประชากร), เปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ และเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดปี (ซึ่งเป็นตัวแทนของระบบสาธารณูปโภค) ดังมีรายละเอียดในหน้าถัดไปนี้

ตาราง3.11:- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของ Income Tax ต่อประชากรของอำเภอ
ในกรุงเทพฯและภาคต่างๆทั่วประเทศในปี2537

กรุงเทพฯและ ภาคต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	58,315.1000	716,798.6000	2,787.7730	20,330.9600
ภาคกลาง(ไม่ รวมกรุงเทพฯ)	2,451.7360	41,311.1200	22.2797	575.8168
ภาคเหนือ	341.8274	6,731.6110	8.8320	135.3546
ภาคอีสาน	153.8320	1,744.5410	8.1924	54.6444
ภาคใต้	682.8716	14,339.8300	12.5994	159.3033

ที่มา:- สำนักงานสรรพากรอำเภอ

จากตาราง3.11พบว่าค่าเฉลี่ยของ Income Tax ต่อประชากรโดยเฉลี่ยของ กรุงเทพฯมีค่าสูงที่สุด (58,315.10 บาท), รองลงมาคือภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ (2,451.736 บาท), ภาคใต้ (682.8716 บาท), ภาคเหนือ (341.8274 บาท) และ ภาคอีสาน (153.8320 บาท) ตามลำดับ

ดังนั้นโอกาสที่อำเภอที่อยู่ในกรุงเทพฯจะมีสาขานาคารพาณิชย์ตั้งอยู่ จะมีมากกว่า อำเภอที่อยู่ในภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ), อำเภอที่อยู่ในภาคใต้, อำเภอ ที่อยู่ในภาคเหนือ และอำเภอที่อยู่ในภาคอีสาน ตามลำดับ

ตารางที่ 3.12:- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของเปอร์เซ็นต์จำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
ของอำเภอในกรุงเทพฯและภาคต่างๆทั่วประเทศในปี 2537

กรุงเทพฯและ ภาคต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	NA	NA	NA	NA
ภาคกลาง(ไม่ รวมกรุงเทพฯ)	6.082477	48.93617	0.000	5.140952
ภาคเหนือ	12.35516	94.82759	0.000	6.465998
ภาคอีสาน	6.062704	27.08333	0.000	5.042017
ภาคใต้	10.59216	66.66667	0.000	6.779661

ที่มา:- สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2 จากตาราง 3.12 พบว่าเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในอำเภอ โดยเฉลี่ยของภาคเหนือจะมีค่าสูงสุด (12.35516) , รองลงมาคือภาคใต้ (10.59216) ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) (6.082477) และภาคอีสาน (6.062704) ตามลำดับ

การที่ค่าเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ในอำเภอโดยเฉลี่ยของภาคใดมีค่ามาก ก็หมายถึงระบบสาธารณูปโภคของอำเภอในภาคนั้นไม่ดี และเมื่อระบบสาธารณูปโภคไม่ดีก็จะส่งผลทำให้อำเภอในภาคนั้นมีความเจริญไม่มาก

ดังนั้นโอกาสที่อำเภอที่อยู่ในภาคอีสานจะมีสาขานาการพาณิชย์ตั้งอยู่ จะมากกว่า ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ), ภาคใต้ และภาคเหนือ ตามลำดับ

ตารางที่ 3.13:- ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของเปอร์เซ็นต์จำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดปีของอำเภอในกรุงเทพฯและภาคต่างๆทั่วประเทศในปี 2537

กรุงเทพฯและภาคต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ากลาง
กรุงเทพฯ	NA	NA	NA	NA
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)	54.17056	96.77419	9.909910	56.47059
ภาคเหนือ	62.83751	100.000	23.43750	63.06020
ภาคอีสาน	70.71458	100.000	1.818182	72.02782
ภาคใต้	64.82206	97.58065	13.04348	70.0000

ที่มา:- สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2 จากตาราง 3.13 พบว่าเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดปีในอำเภอโดยเฉลี่ยของภาคอีสานจะมีค่าสูงสุด (70.71458), รองลงมาคือภาคใต้ (64.82206), ภาคเหนือ (62.83751) และ ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) (54.17056) ตามลำดับ

การที่ค่าเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดปีในอำเภอโดยเฉลี่ยของภาคใดยังมีค่าสูง ก็หมายถึงระบบสาธารณูปโภคของอำเภอในภาคนั้นก็ยิ่งไม่ดี ตามไปด้วย และเมื่อระบบสาธารณูปโภคไม่ดีก็จะส่งผลทำให้อำเภอในภาคนั้นมีความเจริญไม่มากเท่าที่ควร

ดังนั้นโอกาสที่อำเภอที่อยู่ในภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)จะมีสาขานาครพานิชย์ตั้งอยู่จะมีมากกว่า ภาคเหนือ, ภาคใต้ และภาคอีสาน ตามลำดับ

และจากตาราง 3.11-3.13 นี้เป็นตารางแสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ทางธนาคารพาณิชย์ใช้ประกอบในการตัดสินใจเปิดสาขานาคารพาณิชย์ในอำเภอของกรุงเทพฯ และภาคต่างๆ ดังนั้นตารางต่อไปจะเป็นตารางแสดงจำนวนอำเภอที่มีสาขานาคารพาณิชย์ของกรุงเทพฯ และภาคต่างๆ ทั่วประเทศในปี 2537

ตาราง 3.14:- ตารางแสดงจำนวนอำเภอที่มีสาขานาคารพาณิชย์ของกรุงเทพฯ และภาคต่างๆ ทั่วประเทศในปี 2537

กรุงเทพฯ และภาค	จำนวนอำเภอ	จำนวนอำเภอที่มีสาขานาคารพาณิชย์	อำเภอที่ไม่มีสาขานาคารพาณิชย์	% ของอำเภอที่มีสาขานาคารพาณิชย์ในภาคต่างๆ
กรุงเทพฯ	38	38	0	100.00
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ)	179	170	9	94.97
ภาคเหนือ	163	140	23	85.89
ภาคใต้	253	157	96	62.06
ภาคอีสาน	126	95	31	75.40
รวม	759	600	159	

จากข้อมูลในตาราง 3.11-3.13 ซึ่งเป็นข้อมูลของปัจจัยที่ทางธนาคารพาณิชย์ใช้ประกอบในการตัดสินใจเปิดสาขานาคารในอำเภอของภาคต่างๆ นั้น พบว่าโอกาสที่อำเภอที่อยู่ในกรุงเทพฯ จะมีสาขาค้างอยู่จะมีโอกาสมากที่สุด รองลงมาคือภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ), ภาคเหนือ, ภาคใต้ และภาคอีสาน ตามลำดับ

และจากตาราง 3.14 พบว่าเปอร์เซ็นต์ของอำเภอที่มีสาขานาคารพาณิชย์ในกรุงเทพฯ มีเปอร์เซ็นต์สูงที่สุด (100%) รองลงมาคือภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ)

(94.94%) , ภาคเหนือ(85.89%) และภาคใต้(75.40%) ส่วนภาคอีสานเป็นภาคที่มีเปอร์เซ็นต์ของอำเภอที่มีสาขานาการพาณิชย์น้อยที่สุด(62.06%) จากจำนวน 759 อำเภอทั่วประเทศ ดังนั้นผลสรุปโดยรวมที่ได้จากตาราง 3.11-3.14 จึงเป็นผลที่ได้ในลักษณะเดียวกัน